MALTA

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH GALEA DEBONO

Seduta tad-29 ta' Marzu, 2006

Appell Kriminali Numru. 57/2006

Il-Pulizija
(Spt. Daniel Zammit)
Vs

Terence Vella
Omissis

Il-Qorti,

Rat l-akkuza dedotta kontra l-appellant Terence Vella quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli :
1) fil-5 ta' Novembru, 2004, f'xi hin wara nofs inhar minn gewwa l-Universita' f'Tal-Qroqq, ikkommetta serq ta' credit cards ghad-dannu ta' Mary Grace Agius, detentrici tal-karta tal-identita' bin-numru 126069M u HSBC plc.;
2) fl-istess data ghall-habta tal-17.30 hrs, gewwa San Giljan u gewwa dawn il-Gzejjer, ikkommetta serq ta'

mitejn lira Maltin (LM200) minn ATMs tal-HSBC, San Giljan u Paceville, ghad-dannu ta' Mary Grace Agius u persuni ohra, liema serq huwa aggravat bl-ammont;
3) fl-istess data, hin, lok u cirkostanzi, b'mezzi kontra l-Ligi, jew billi ghamel uzu ta' ismijiet foloz jew ta kwalifiki foloz, jew billi nqeda b'qerq iehor, ingann, jew billi wera haga b'ohra sabiex igiehel titwemmen l-ezistenza ta' intraprizi foloz, jew ta' hila, setgha fuq haddiehor jew ta' krediti immaginarji, jew sabiex iqanqal tama jew biza dwar xi grajja kimerika, ghamel qliegh bi hsara ta' Mary Grace Agius u HSBC plc.;
4) fl-istess data, hin, lok u cirkostanzi, bi hsara ta' haddiehor, ghamel qliegh iehor b'qerq ghad-dannu tal-imsemmija Mary Grace Agius;
5) talli sar recidiv b'sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta), liema sentenza saret definittiva w ma tistax tinbidel, kif ukoll talli kkommetta reat fil-perjodu operattiv ta' sentenza sospiza moghtija nhar l-10 ta' Lulju, 2004 mill-Mag. Dr. Antonio Mizzi LL.D.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tal-21 ta' Frar, 2006, li biha, wara li rat l-Artikoli 17(h), 28A, (7), 261(c), 267, 278(1), 279(a), 289(1), 308, 309, 310(1)(b), sabet lill-imputat hati tal-imputazzjonijiet kollha dedotti kontra tieghu w ikkundannatu ghall-piena ta' hames (5) xhur prigunerija.
Dwar is-sentenza sospiza li nghatat fl-10 ta' Lulju, 2004, il-Qorti wara li rat l-Artikolu 28B tal-Kap. 9, wara li qieset ic-cirkostanzi tal-kaz, varjat il-perjodu moghti fis-sentenza msemmija w minflok estendietha ghal erba snin li jibdew jghoddu mid-data ta' din is-sentenza.

Rat ir-rikors tal-appellant minnu pprezentat fit-3 ta' Marzu, 2006, li bih talab li din il-Qorti joghgobha tvarja l-parti tas-sentenza appellata billi flok piena karcerarja ta' hames xhur, tinfliggi piena pekunjarja li jidhrilha xierqa w opportuna.

Fliet l-atti kollha processwali.

Rat il-verbal li bih il-prosekuzzjoni ecceppiet in linea preliminari n-nullita' tar-rikors tal-appell billi ma jikkontjenix il-fatti fil-qosor .

Semghet it-trattazzjoni dwar din il-pregudizzjali ;

Ikkonsidrat;

Illi fir-rikors tal-appell, wara li l-appellant iddedika paragrafu fejn irriproduca l-akkuzi, iehor ghas-sentenza u l-iehor fejn iddikjara li jhossu aggravat parzjalment mill-piena inflitta fuqu, qal testwalment hekk :-

"Illi la l-esponenti ammettew l-akkkuzi migjuba kontra taghhom, il-fatti li taw lok ghal dan il-process huma dawk elenkati fl-istess process."

Illi l-artikolu 419 tal-Kodici Kriminali jiddisponi li r-rikors tal-appell, barra mill-indikazzjonijiet komuni ghall-atti gudizzjarji, ghandu jkun fih, taht piena ta' nullita' **(a) il-fatti fil-qosor**

Illi din il-Qorti kif preseduta f' diversi sentenzi kellha okkazzjoni li tghaddi in rassenja l-gurisprudenza relattiva ghal dan ir-rekwizit *ad validitatem* li jimponi l-artikolu 419(1)(a) fis-sentenza taghha fil-kawza "Il-Pulizija vs. Carmelo Borg**" [20.10.2005] u hemm iccitat b' approvazzjoni dak li qalet din il-Qorti preseduta mill-Onor. Imhallef Dr. V. De Gaetano (illum Prim' Imhallef) fis-sentenza fil-kawza**: "Il-Pulizija vs. Joseph Said**" [25.7.1994], fejn, wara li analizzat gurisprudenza precedenti *in subiecta materia* qalet hekk *:-***

*"Il-gurisprudenza, ormai kopjuza dwar in-nullita' tar-rikors tal-appell minhabba karenza tar-rekwizit tal-fatti fil-qosor, ma hix gurisprudenza bbazata fuq formalizmu jew inflessibilita' procedurali izda gurisprudenza bbazata fuq interpretazzjoni ragjonevoli tal-imsemmi dispost tal-ligi (Art. 419 (1)…"Il-principji stabiliti … jinsabu rispekkjati f'sentenzi aktar recenti bhal, per ezempju, "**Il-Pulizija vs. Lawrence Zammit u Paul Spiteri"** [25.7.1986]; **"Il-***

Pulizija vs. Alfred Debono" *[23.4.1992] u l-"**Il-Pulizija vs. Julian Bonello"** [14.5.1992], Ikoll appelli kriminali, jistghu jigu riassunti fis-segwenti tlitt propozizzjonijiet : (1) ir-rikors ghandu jkun fih espozizzjoni tal-fatti saljenti u essenzjali tal-kawza, esposti b' mod car u komplet , b' mod li l-kontroparti tkun tista' tifhem fuqhiex ghandha tiddefendi ruha jew tittratta, u b'mod li din il-Qorti tkun tista' ssegwi sewwa l-izvolgiment tal-kaz u tillimita d-dibattitu ghal dak li hu bzonnjuz u tirrikjedi l-iskjaramenti mehtiega; (2) li ghalhekk ma jkunx sodisfatt il-vot tal-ligi jekk il-fatti jkunu sparpaljati b'mod li wiehed irid joqghod jistad ghalihom biex forsi jindividwhom; u (3) li certament mhux il-kompitu tal-Qorti li toqghod tipprova tispigola l-fatti mill-aggravji jew vice versa. …"*

Illi gie ukoll ritenut minn din il-Qorti differentement preseduta fl-Appell Kriminali : "Il-Pulizija vs. Joseph Galea" **[30.6.1995], li :-**

***"…skond gurisprudenza kostanti , in-nuqqas ta' xi wiehed mir-rekwiziti imsemmija fl-artikolu 419 (1) tal-Kodici Kriminali hi anki sollevabbli "ex officio" mill-Qorti essendo dik id-dispozizzjoni u dawk ir-rekwiziti huma ta' ordni pubbliku . Ir-"raison d'etre tal-artikolu 419 (1) (a) (b) u (c) huwa s-simplifikazzjoni u l-kjarezza u l-legislatur ried li r-rikors tal-appell ghandu jkun redatt b'tali mod li mill-ewwel ipoggi kemm lill-Qorti kif ukoll lill-intimat fil-pozizzjoni li jkunu jafu ezatt x'inhuma l-fatti kollha essenzjali , min x'hiex qed jilmenta l-appellant u x'inhu jitlob . Il-vot tal-ligi ma jkunx sodisfatt jekk dawn ikunu sparpaljati l' hawn u l'hinn b'mod li wiehed irid joqghod jistad ghalihom biex forsi jindividwhom*."**

"Hekk ukoll , meta r-ragunijiet ta' l-appell ikunu inkomprensibbli , gie ritenut li r-rikors huwa null."

Fl-Appell Kriminali : "Il-Pulizija vs. George Felice" **[11.10.1995] gie ritenut li :-**

" Huwa evidenti li l-motivi indikati (tal-appell) ghandhom ikunu specifikati w konkreti u mhux semplici dikjarazzjoni ta' ideja vaga u indeterminata li

tirrendi necessarja tfittxija biex il-gudikant jistabilixxi n-natura vera tal-motiv tal-appell ; ghax inkella l-motiv ma jkunx jiftiehem u ma jissodisfax l-iskop li ghalih huwa ntiz mill-ligi…u gie ritenut li "il-motivo e' specifico quando circoscrive il punto della decisione su cui e' richiamata l'attenzione del giudice al gravame , ed individua in modo, sia pure succinto , ma preciso , gli elementi di fatto e di diritto che stanno a base di una concreta censura"

Gie ukoll ritenut li :-

"Il-fatti fil-qosor ghandhom ikunu migburin f' paragrafu "ad hoc" , biex mir-rikors u minghajr in-necessita' ta' riferenza ghall-atti tal-process, ikunu jiftehmu ghall-ahjar zvilupp tar-rikors." **[Appell Kriminali *:*** "Il-Pulizija vs. Peter Campbell ***– [15.10.1990].***

u li*:-*

"Il-fatti fil-qosor u l-motivi tal-appell huma zewg rekwiziti li ma jigux sostitwiti wiehed b' l-iehor." [Appell Kriminali :. "Il-Pulizija vs. Alfred Debono" **–** ***[23.9.1992]***

u li*:-*

"Bil-"fatti fil-qosor" wiehed jifhem il-fatti saljenti tal-kaz, esposti b'mod car izda konciz u b'tali mod li kemm l-intimat kif ukoll il-Qorti ikunu jistghu mill-ewwel jaqbdu x'inhuma l-fatti kif allegati mill-istess appellant. Ma jkunx sodisfatt il-vot tal-artikolu 419 (1) (a) jekk il-fatti jew ikunu sparpaljati 'l hawn u 'l hinn jew ikunu maghguna mall-aggravji. Bhal ma indikazzjoni tal-aggravji ma tistax issir b'semplici riferenza ghall-fatti, hekk ukoll il-fatti jridu jkunu esposti indipendentement mill-aggravji ." [App. Krim. : **"Il-Pulizija vs. Martin Fenech"** – *17.10.1997 (Vol. 81, (1997) IV, p. 269].*

Fl-Appell Kriminali : "**Il-Pulizija vs. Julian Bonello**" [14.5.1992] rega' gie ritenut li :-

“Ma hux il-kompitu tal-Qorti li tispigola l-fatti mill-aggravji . Il-fatti saljenti , taht piena ta’ nullita’ iridu jigu esposti mill-appellant b’mod car u komplet.”

Illi hemm umbaghad gurisprudenza kopjuza w kostanti li tafferma l-principju li fejn il-fatti tal-kaz jigu mhollija barra, jew fejn mhumiex miktuba b’ mod car jew huma inkompleti jew fejn huma mxerrda w imhallta mar-ragunijiet tal-appell, dan jirrendi l-appell null. Din il-Qorti segwiet din il-gurisprudenza f’ sensiela ta’ decizjonijiet aktar recenti u cioe’ :- **“Il-Pulizija vs. Raymond Camilleri**” [5.12.2002]; “**Il-Pulizija vs. Charles Mangion**” [1.10.2003]; “**Il-Pulizija vs. Herman Mckay u Stiano Agius”** [7.1.2004]; **“Il-Pulizija vs. Patrick Gatt”** [22.1.2004]; “**Il-Pulizija vs. Tarcisio Gatt”** [22.1.2004]; **“Il-Pulizija vs. Anthony Micallef”** [18.3.2004]; **“Il-Pulizija vs. Gaetano Bonnici**” [18.3.2004]; **“Il-Pulizija vs. Arthur Agius**” [24.6.2004]; “**Il-Pulizija vs. Mariella Grima”** [4.11.2004]; [6.1.2005]; **“Il-Pulizija vs. Carmelo Penza”** [14.4.2005]; **“Il-Pulizija vs. Angelus Bartolo**” [26.5.2005]; **“Il-Pulizija vs. Anthony Carter”** [9.6.2005] and **“Il-Pulizija vs. Michael Attard**” [23.6.2005]

Ikkonsidrat;

Illi din il-Qorti fis-sentenza taghha fil-kawza “Il-Pulizija vs. Michael Stivala**” [3.11.2005], meta ddikjarat null appell tal-Avukat Generali li, ghalkemm, bhal dan il-kaz kien limitat ghall-piena erogata mill-Ewwel Qorti, kien karenti fl-espozizzjoni tal-fatti fil-qosor, ghamlet riferenza ghall-appell Kriminali** “Il-Pulizija vs Herman Mckay u Stiano Agius .” **fuq gja citat, fejn din il-Qorti, meta laqghet eccezzjoni simili tal-appellat u ddikjarat ir-rikors tal-Avukat Generali null, kienet esprimiet ruha hekk :-**

“Issa hu ovvju li l-espozizzjoni tal-fatti kif saret fir-rikors tal-appell ma tistax tkun aktar xotta, arida u telegrafika milli hi w fil-fatt ma hemm xejn li jillumina lil din il-Qorti dwar il-fatti tar-reati dedotti nnifishom. U biex il-Qorti tkun taf dawn il-fatti trid f’dan il-kaz tisma x-xhieda…...”

Kienet ukoll ghamlet riferenza ghall-Appell kriminali “Il-Pulizija vs. Vincent Fenech” **[17.10.1997], fejn din il-Qorti ukoll preseduta mill-Imhallef Dr.V. De Gaetano qalet li ghalkemm*: “tfahhar kull sforz li jsir biex fl-atti gudizzjarji tigi kkoltivata l-prassi ta’ l-ekonomija tal-kliem , hu evidenti li tali ekonomija ma tistax tkun a skapitu tas-sens u l-iskop guridiku ta’ l-att in kwistjoni, cioe’ ma tistax tkun ekonomija tali li ggib fix-xejn u tirrendi inoperattiv u bla sens dak l-att.”***

Umbaghad ikkummentat illi sfortunatament dan l-insenjament tal-Qrati in materia mhux qed jigi segwit mill-appellanti kemm meta dawn ikunu l-persuni li jkunu nstabu hatja, kif ukoll meta l-appellant ikun l-istess Avukat Generali meta f’ certi appelli li qed isiru qed jintuza stil telegrafiku w karenti dettalji importanti li ghandhom ikunu inkorporati fil-paragrafu jew paragrafi tal-fatti fil-qosor.

Illi f’dan il-kaz zgur li ma kienx bizzejjed li ssir referenza ghall-akkuzi dedotti kontra l-appellant u, anki jekk l-appell hu limitat ghall-piena erogata mill-Ewwel Qorti, kien ovvjament mehtieg li jissemmew fatti li setghu jservu bhala attenwanti w li ghab-bazi taghhom umbaghad seta jigi argumentat f’paragrafu jew paragrafi sussegwenti li jirrigwardaw l-aggravji li s-sentenza erogata kienet wahda gravuza zzejjed. Dawn il-fatti lanqas setghu jissemmew biss maghgunin mall-aggravji imma riedu jissemmew f’paragrafu jew paragrafi separati w distinti mill-aggravji. Dan ma sarx f’dan il-kaz.

Ghalhekk din il-Qorti tilqa’ l-pregudizzjali tal-Avukat Generali w tiddikjara r-rikors tal-appell ta’ Terence Vella null u tastjeni milli tkompli tiehu konjizzjoni ulterjuri tieghu.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------